# KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/465,

## 30. märts 2020,

## milles käsitletakse erakorralisi meetmeid Itaalia Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte ja Friuli Venezia Giulia maakonna tootjaorganisatsioonide toetuseks, pidades silmas kilplutika *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahju nende toodangule

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ([1]) eriti selle artikli 221 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Kilplutikas *Halyomorpha halys* on Aasiast pärit putukas, kes on rahvusvahelise kaubanduse käigus juhuslikult liitu toodud, eelkõige Itaalia põhjapiirkondadesse, nimelt Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte ja Friuli Venezia Giulia maakonda (edaspidi „mõjutatud maakonnad").

(2) 2019. aastal põhjustas kõnealune taimekahjustaja mõjutatud maakondades suurt kahju puu- ja köögivilja toodangule – pirnidele, virsikutele, nektariinidele, õuntele, kiividele, kirssidele ja aprikoosidele. Puu- ja köögiviljadele tekitatud kahjustuste tõttu ei saa neid kasutada ei tarbimiseks ega töötlemiseks. Taimekahjustaja tekitatud kahju mõjutatud maakondade puu- ja köögivilja tootjatele ulatub üksnes 2019. aastal hinnanguliselt 500 miljoni euroni. Mitmed tootjad kaotasid mõjutatud maakonnas kõnealuse putuka tõttu 2019. aastal suure osa oma saagist või isegi kogu saagi.

(3) *Halyomorpha halys* ei vasta praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 ([2]) kohastele liidu karantiinse taimekahjustaja kriteeriumidele ning tema suhtes ei saa liidu tasandil võtta likvideerimismeetmeid. Seetõttu ei saa Itaalia ametiasutused võtta praegu asjakohaseid taimetervisealaseid kaitsemeetmeid.

(4) Pealegi on praegu olemas vaid piiratud vahendid kõnealuse putuka edukaks tõrjeks. Nende looduslikud vaenlased, *Trissolcus japonicus* ja *Trissolcus mitsukurii* on bioloogilise tõrje alternatiivmeetodina alles hiljuti Itaalias kasutusele võetud ning praegu ei ole veel selge, kas selline bioloogiline tõrjemeetod annab tulemusi.

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

(5) Mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonid on kultuuride kahjustuste ärahoidmiseks rakendanud ennetavaid meetmeid, nt paigaldanud putukavastaseid võrke ja lõkse. Hoolimata jõupingutustest on kõnealused tootjaorganisatsioonid kandnud üheaegselt nii suuri kulutusi ennetavatele meetmetele kui ka kannatanud tootmiskadusid, mis on avaldanud negatiivset mõju nende turustatud toodangu väärtusele. See avaldab mõju tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsusele ja nende suutlikkusele kohaldada järgnevatel aastatel rakendusprogramme ning võtta meetmeid kahjurite leviku vastu. Lisaks halvendab turustatud toodangu väärtuse langus tootjaorganisatsioonide juurdepääsu liidu finantsabile puu- ja köögiviljasektoris. Ka võib turustatud toodangu väärtuse langusega kaasneda mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide tunnustuse kaotamine, kui turustatud toodangu väärtus langeb allapoole kehtestatud minimaalset lävendit.

(6) Puu- ja köögiviljatoodangu kahjustused, sissetuleku märkimisväärne kaotus ning mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide rahaline ebastabiilsus ja samuti nende võimetus jätkata rakenduskavade tõhusat kohaldamist on tekitanud mõjutatud maakondades keerulise olukorra, mis kujutab endast konkreetset probleemi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 221 tähenduses. Seda konkreetset probleemi ei saa lahendada kõnealuse määruse artikli 219 või 220 kohaselt võetavate meetmetega, kuna see ei ole seotud olemasoleva turuhäirega ega selle konkreetse ohuga. Samuti ei ole see seotud meetmetega, millega võideldakse loomahaiguste leviku vastu või tarbijate usalduse kaotuse vastu inimeste, loomade või taimede terviseriskide tõttu.

(7) Seepärast on mõjutatud maakondades kõnealuse konkreetse probleemi lahendamiseks vaja võtta erakorralised meetmed, et parandada tootjaorganisatsioonide juurdepääsu ühisfondidele ja suurendada liidu finantsabi ülemmäärasid. Sellised meetmed tagavad finantsstabiilsuse ja suurendavad mõjutatud maakondade tootjaorganisatsioonide vastupidavust ja võimet *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahjuga toime tulla ning rakendada selle putuka suhtes edasisi kriisiennetus- ja -ohjemeetmeid.

(8) Ühisfondide kasutamine kriisiennetus- ja -ohjemeetmena on vahend, millega leevendada mõjutatud maakondade tootjaorganisatsioonide kantud kahju puu- ja köögiviljatoodangule ja sissetuleku kaotust. Seepärast tuleks parandada mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide juurdepääsu ühisfondidele. Liidu finantsabi katab praegu üksnes ühisfondi moodustamise halduskulud ja ühisfondi täiendamise pärast hüvitiste maksmist tootjaliikmetele, kelle sissetulek on ebasoodsate turutingimuste tõttu oluliselt vähenenud. *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahjuga toimetulekuks mõjutatud maakondades tuleks liidu finantsabist katta ka ühisfondi stardikapital. Selliselt antud liidu finantsabi ühisfondi stardikapitali jaoks peaks siiski olema ette nähtud selleks, et hüvitada tootjaliikmete sissetuleku kaotust *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahju tõttu.

(9) Liidu finantsabi ülempiiri, mis on 4,6 % turustatud toodangu väärtusest ning mis on määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikega 2 ette nähtud kriisiennetus- ja -ohjemeetmeteks mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide rakenduskavades, tuleks suurendada 0,4 % võrra, nii et see oleks 5 % turustatud toodangu väärtusest, et parandada selliste tootjaorganisatsioonide juurdepääsu ühisfondidele ja muudele kriisiennetus- ja -ohjemeetmetele ning parandada tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsust. Kuna konkreetne probleem ei puuduta tootjaorganisatsioonide liite, ei ole vaja suurendada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 2 kolmandas lõigus sätestatud ülemmäära.

(10) 4,6 %-lise ülemmäära suurendamise tõttu 0,4 % võrra tuleks liidu finantsabi ülempiiri kriisiennetus- ja ohjemeetmetele suurendada praegu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 2 kehtestatud 0,5 % asemel 0,9 %-ni selliste tootjaorganisatsioonide turustatud toodangu väärtusest. See lisatud 0,4 % turustatud toodangu väärtusest tuleks kasutada *Halyomorpha halys*'e tõrje meetmeteks. Nii oleks võimalik tugevdada mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsust, tõsta nende toimetulekuvõimet ja parandada nende võimekust heakskiidetud rakenduskavade kohaldamiseks järgnevatel aastatel.

(11) Pidades silmas mõjutatud maakondade puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsust ja võttes arvesse vajadust rakendada lisameetmeid *Halyomorpha halys*'e tõrjeks, tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikega 1 ette nähtud liidu finantsabi 50 % piirmäära suurendada 60 %-ni kõigi rakenduskavade meetmete puhul, mis võetakse *Halyomorpha halys*'e tõrjeks mõjutatud maakondades.

(12) Pidades silmas rakenduskavade kohaldamist kalendriaastate kaupa ja võttes arvesse, et turustatud toodangu väärtuse arvutamine, millega määratakse kindlaks liidu rahalise toetuse summa, põhineb eelmisel kalendriaastal, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(13) Käesolevat määrust tuleks kohaldada 1. jaanuarist 2020. See on vajalik, pidades silmas, et erakorralised meetmed käsitlevad liidu finantsabi taset ja ulatust tootjaorganisatsioonidele, kes on kannatanud *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahju nende puu- ja köögiviljatoodangule. Need tootjaorganisatsioonid peavad alustama kõnealuste meetmete kohaldamist oma rakenduskavades alates jaanuarist 2020, peavad suutma kiiresti toime tulla *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahjuga nende puu- ja köögiviljatoodangule ning tagama oma rakenduskavade jätkumise ning finantsstabiilsuse ja elujõulisuse juba 2020. aastal.

(14) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse ja aiandustoodete komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

**Reguleerimisala**

Käesolevat määrust kohaldatakse tootjaorganisatsioonide suhtes Itaalia Emilia Romagna, Veneto, Trentino Alto-Adige, Lombardia, Piemonte ja Friuli Venezia Giulia maakonnas, kelle puu- ja köögiviljatoodang kannatas 2019. aastal kahju kilplutika *Halyomorpha halys*'e tõttu.

*Artikkel 2*

**Erakorralised meetmed mõjutatud maakondade tootjaorganisatsioonide konkreetse probleemi lahendamiseks**

1. Liidu finantsabi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 punktis d osutatud ühisfondidele hõlmab ka toetust ühisfondi stardikapitali jaoks. See on ette nähtud tootjaliikmetele, hüvitamaks sissetuleku kaotust, mis on põhjustatud *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahjust puu- ja köögiviljatoodangule artiklis 1 nimetatud maakondades.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 2 teises lõigus osutatud liidu finantsabi ülempiiri, 4,6 % turustatud toodangu väärtusest, suurendatakse 0,4 % võrra ning kõnealusele 0,4 % vastavat summat kasutatakse kriisiennetus- ja -ohjemeetmete jaoks, et tulla toime *Halyomorpha halys*'e tekitatud kahjuga artiklis 1 nimetatud maakondades.

3. Tootjaorganisatsiooni taotluse korral suurendatakse määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 1 osutatud liidu finantsabi määra 50 %-lt 60 %-le *Halyomorpha halys*'e tõrjemeetmeteks artiklis 1 nimetatud maakondade tootjaorganisatsioonide rakenduskavades.

*Artikkel 3*

**Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse ajavahemikul 1. jaanuar 2020 – 31. detsember 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. märts 2020

*Komisjoni nimel*
*eesistuja*
Ursula VON DER LEYEN